

encara més reforçat en el congrés següent, el desè, el juliol del 2004.

Un dels pares del Tinell i pont amb el PSOE. Externament, Montilla també ha representat un paper clau. Va ser un dels artífexs, en representació del PSC, dels acords que van fer possible que els socialistes catalans salvessin el que en un primer moment semblava l'última derrota electoral. En les darreres eleccions catalanes, el novembre de 2003, el PSC no va aconseguir, per mà de Pasqual Maragall, guanyar el substitut de Jordi Pujol, Artur Mas. La perseverança de l'avui ministre d'Indústria va evitar que els socialistes catalans entressin en una crisi i llancessin la tovallola, i va esperonar l'acord que desembocaria en els pactes del Tinell i el govern tripartit.

Un altre dels papers de Montilla és el de pont entre els socialistes catalans i els seus companys del PSOE. Actualment és membre del comitè federal i de la comissió executiva federal del PSOE. Accedir a aquests òrgans, però, no li va resultar fàcil, perquè va haver de superar les resistències d'importants sectors dels socialistes espanyols, que no volien quotes territorials en els òrgans de direcció. Indiscutiblement, aquest paper s'ha vist reforçat amb el pes de la cartera del Ministeri d'Indústria.

En el trànsit de Cornellà al Ministeri d'Indústria, Montilla ha esdevingut inqüestionablement l'home fort del PSC a Madrid, després de controlar, amb els anys, l'estructura de la formació, l'anomenat "aparell".

Enric Rimbau

A la recerca de forats negres del ministre

Des que José Montilla arribà al Ministeri, el seu passat ha estat font de recerca i d'inspiració de la premsa espanyola. Concretament, un dels més interessats en el passat de l'exalcalde de Cornellà de Llobregat és el diari dirigit per Pedro J. Ramírez, *El Mundo*. A banda de les recerques d'incògnit que periodistes d'aquest mitjà van anar a fer al poble que el va veure néixer, Iznájar, a la província andalusa de Còrdova, el rotatiu madrileny també ha desplaçat periodistes, segons afirmen algunes fonts, a investigar el passat de Montilla a la comarca del Baix Llobregat. L'objectiu de ben segur que és el de cercar "els forats negres" en el passat del ministre.

Si el diari de Pedro J. ja va fer sang amb el tema de la condonació del deute del PSC per part de La Caixa, o d'un suposat desarrelament del ministre amb la seva terra de naixença, és fàcil pensar que les plomes esmolades del rotatiu s'abonin en alguns dels episodis que van aixecar polèmica en la gestió de Montilla en aquesta comarca.

Un dels temes que els serviran serà el de l'afer de la Confederació Empresarial del Baix Llobregat. El març del 2005, un total de vuit persones van ser imputades en un presumpte frau en les subvencions per a cursos de formació ocupacional a la comarca del Baix Llobregat. Entre els imputats pel titular del jutjat d'instrucció número 2 de Cornellà hi havia el president de la patronal, Paz Dorado, i els secretaris generals d'UGT, Juan José Casado Peña -regidor socialista al Prat de Llobregat-, i el de CCOO, Vicenç Rocosa. El desfalc ascendia a més d'1,3 milions d'euros, segons l'informe remès als jutjats per la Guàrdia Civil.

I de ben segur que, si graten, hi haurà més teca. Com la compra de la seu de la federació comarcal del Baix Llobregat del PSC, una masia, Can Rissuenyo. Els propietaris van denunciar en el seu moment que no van obtenir permís municipal per poder-hi fer unes obres, perquè l'edifici es considerava patrimoni històric. Finalment, els propietaris van vendre la masia, segons ells denunciaren, a preu per sota de mercat, a canvi de suposades "promeses" de compensacions urbanístiques que finalment no es van produir.

La política municipal té aquestes coses. I això de trobar de vegades depèn més de com es cerqui. Una cosa que determinats mitjans de Madrid tenen ben clara.

Ja és un tòpic, en parlar de Josep Montilla, que en un moment o altre hi aparegui la famosa sentència, que, diuen, el defineix: "ni s'altera, ni s'irrita, ni s'immuta". Sembla que, per a ell, el polític professional ha de parlar poc i escriure encara menys. I que ho practica al peu de la lletra.

Que és discret per definició, ho confirmen al poble on va néixer. Més, fins i tot, pel que no en saben que pel que n'expliquen. De fet, diuen que ha tornat a Iznájar "una harta" de vegades, que hi va cada estiu, que li agrada voejar el pantà, acostar-se al que va ser la seva casa. Però diuen també que de les seves visites no és fàcil de tenir-ne constància. Ara, que surt a la televisió, expliquen els veïns, potser sí que s'hi fixarien. Però si passeja pel poble "en samarreta i texans", ja em diràs perquè hi haurien de parar atenció. I després, és clar, hi ha el caràcter: "no és una persona a qui li agradi anar saludant a tothom", apunta Isabel Lobato, l'alcaldeessa. Que és introvertit, sí: "li costa, li costa; és tímid", destaca també Francisco Martos, el bibliotecari. A més, "és tan xicotiu...", explica un noi que presumeix que un dia s'hi va topar de cara, amb el cotxe, i "tot un ministre" es va haver d'apartar "perquè jo passés".

Hi ha consens, en tot cas, que no respon a l'estereotip d'andalús xerraire i fester. Perquè els estereotips ja ho tenen, que la realitat no sempre se'ls ajusta. I perquè Montilla fa anys que en va marxar, de la seva Andalusia natal. Molts.

El poble. Cases blanques. Carrers costeruts. Oliveres. Oliveres, oliveres, oliveres.

La vila d'Iznájar, a l'extrem sud de la província de Còrdova, s'enfila a un turó coronat pel corresponent castell moro (construït a final del segle VII i testimoni d'una efímera capitalitat de regne Taifa) i per la també corresponent església alçada després de la conquesta cristiana i significativament dedicada a l'apòstol Santiago. Fins allà on la vista arriba, el paisatge és ratllat d'oliveres alineades ("que ordenats que teniu els boscos!", diu que es va exclamar un jove parent arribat de Barcelona i disposat, ell sí, a fer bons

Virgilio, amb el guitarró a l'esquena, i Germán Galeote, que duu una cafeteria a Iznájar. A sota, una perdiu que s'utilitzarà com a reclam de cacera. Al costat, cases blanques, carrers costeruts i, al fons, un paisatge d'oliveres.

D'Iznájar, però català

En va marxar amb catorze anys, quan el llogarret on vivia va quedar anegat pel pantà que inaugurava Franco amb el posat habitual. Josep Montilla va néixer a una pedania d'Iznàjar, Còrdova; i fins allà ens hem arribat, aviam què en diuen.

tots els tòpics), que són la base sobre la qual se sustenta l'economia del poble.

Malgrat el que pugui fer pressuposar el text que algú ha enganxat en una paret, "*Matanzas domiciliarias*" (per una qüestió de veterinaris i porcs: puntuallitzem-ho), la veritat és que la sensació, a Iznájar, és de calma total ("no morirem d'estrès, aquí", riurà després algú). A migdia, un grup de dones pren el sol d'hivern en una replaceta blanca. Entre elles, Maria Doncel, que duu barret de palla i de seguida té clar que per això serà objectiu del fotògraf. És clar que en saben notícia, del ministre

d'Iznájar: que "es diu Montilla, com la meva mare", i que si ha de llegir aquest article volen aprofitar per a una reclamació: "que ens apugi la paga". Val a dir que, com que som als volts de Nadal, de seguida apunten que hi ha "gent més necessitada" i que, al capdavant, Maria, vivim prou bé. També tens raó.

Quant a la qüestió d'identitats, la improvisada tertúlia convé de seguida que Montilla "se sent molt català", però que també "fa cas dels andalusos". O bé, i dit d'una altra manera, que "és més català que andalus", però que "això no és dolent, eh?". I parla amb

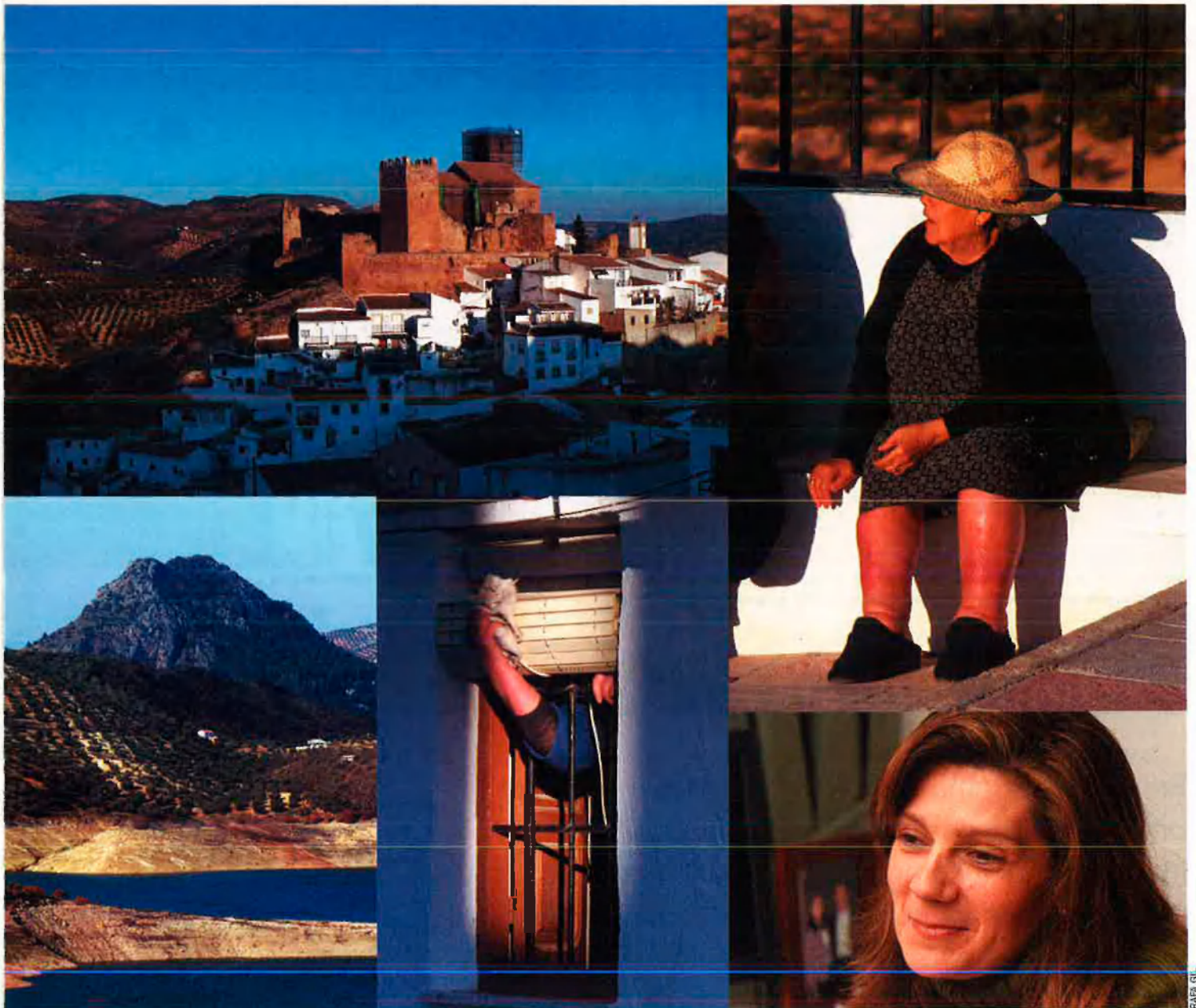
coneixement de causa, la Maria, "que he estat a Catalunya treballant-hi cinc anys!".

Com bona part dels habitants d'Iznájar, Maria té lligams al Principat: ella va treballar a Calella. Entre tots confegeixen un enfilall toponímic: Piera, Igualada, Granollers, Puigcerdà o Santa Margarida de Montbui són noms que surten a les converses. Per exemple. O hi han estat o hi roman part de la família ("Jo hi tinc un fill enterrat", comentarà una dona, amb un fil de veu).

Abans, quan "eren altres temps", la gent d'Iznájar emigrava: al Principat de Catalunya, sobretot; o "a França, al raïm". Ara ja no. "Ara són els altres, que vénen aquí, a collir olives".

El pantà. Un grup d'homes que caminen amunt i avall d'un jardinet que cal respectar perquè el cuida el veïnat –com es preocupa d'explicar un cartell *ad hoc*– ja apunten dades més concretes sobre l'antic alcalde de Cornellà: d'entrada, que "no va en cerca de res", que sembla "bona persona". I que, com testimoniatge la germana d'un d'ells, que va ser carter a Remolino, "sempre anava amb un llibre a la mà, sempre llegint". "Sí –remata un altre–. I, al final, mira."

El Remolino, han dit. Perquè ell no és ben bé d'Iznájar, apunten de seguida,

De dalt a baix i en el sentit de les agulles del rellotge, Iznájar, amb el castell i l'església; Maria Doncel fent tertúlia; Isabel Lobato, alcaldessa d'Iznájar (PSOE); i, finalment, el pantà, a la zona sota les aigües del qual hi ha el llogarret de Josep Montilla, El Remolino.

sinó d'un pobluu proper, El Remolino, precisament. Ara no el trobaràs: és sota les aigües.

Teresa Jurado era del Remolino, i per això s'ha afegit a una nova tertúlia improvisada, junt amb Germán Galeote, de la cafeteria, i Virgilio, que fa poemes, toca cobles tradicionals, i era del Barrio, un altre llogarret inundat: "el pantà ens en va fer fora", constata Teresa. Va ser l'any 1969. Una d'aquelles inauguracions que publicitava el dictador. Quan va quedar inaugurat aquell pantà no se'n va parlar, aleshores, de les persones que van haver de marxar

de casa seva amb l'aigua que ja els arribava als genolls; de les barques on bonament encabien les seves pertinences; del trauma que encara havien de traspasar els carrers del poble gairebé quaranta anys després.

El pantà va inundar les millors terres, va eliminar l'horta que s'estenia a la riba del riu Genil, les fàbriques de rajoles, els molins. I la gent, malvent el que tenien, o amb els quatre xavos de l'expropiació, se'n va haver d'anar. Iznájar tenia vora 12.000 habitants, abans de la inundació. La meitat van emigrar. Entre ells, la família de

Montilla. El pare era agricultor i també va treballar en la construcció de la presa. Quan va estar feta, van quedar sense casa ni forma de subsistència. Se'n van anar. Primer, a Puente Genil, un poble proper. Poc després, a Sant Joan Despí, ja a Catalunya. Virgilio recorda la vida d'aleshores: els hiverns eren "molt dolents; no veníem gaire a l'escola". Fa una pausa i continua: "Jo podria ser com Montilla, si m'hagués quedat allà". També hi va anar, però s'hi va estar poc: "I vaig aprendre una mica el català. M'agradava, allò, malgrat el que se'n diu. I és

que, ja se sap –filosofa–: tothom defensa el que és seu.”

‘El Mundo’. No es pot dir que aquest poble centrat en l’olivera generi un gavadal d’informació. I, tanmateix, darremament sembla ser objectiu turístic d’una mena de fauna específica, d’aquella que compareix amb càmeres i blocs de notes cercant qui sap quina notícia extravagant. “Des que Montilla és on és ens estan coneixent més”, comenta, amb aire foteta, un noi que acaba d’entrar a la biblioteca. De seguida sabrem que no som els primers a acostar-nos a Iznájar preguntant per l’expresident de la Diputació de Barcelona. De fet, el rastre d’un recent enviat del diari madrileny *El Mundo* és encara perceptible. El mateix bibliotecari, per exemple, que ens forneix amb una fotocòpia de l’article en qüestió, es queixa del sentit que li van donar a les seves paraules: “Aquest home és català”, va quedar imprès al diari; i, acte seguit: “Jo no sé per què ve la gent a preguntar.” “Escrit així –raona Francisco Martos– sona despectiu, però només els vaig dir el mateix que a tu, i que és obvi: que Montilla genera més informació allà que aquí, perquè és a Catalunya on ha fet coses notíciables; d’aquí se’n va anar molt jove.”

L’alcaldessa també fa referència a l’article en qüestió: “No entraré en la professionalitat de cadascú, però, més que no pas la realitat, hi han reflectit les seves conclusions.” I resumeix la curiosa justificació que es va empescar el reporter en qüestió per explicar el seu interès pel poble: “Va dir que farien un reportatge sobre l’aniversari de la monarquia i que per això els interessaven les últimes obres que s’havien fet durant el franquisme, com ara el pantà d’Iznájar.” Una mica agafat pels pèls, tot plegat, per acabar, a més, preguntant per Montilla. “Si *El Mundo* va buscant alguna cosa amagada de Montilla –continua Isabel Lobato–, aquí no hi trobarà res. És que se’n va anar amb catorze anys! I ja m’explicaràs... com no sigui que se saltés un semàfor... Però si ni semàfors, no hi havia, aleshores!”

Quedem-nos, al remat i per exemple, amb una reflexió del filòsof Virgilio: “Quan es parla bé o malament d’algú, has de mirar qui ho fa. No saps la cobla de la Parrala?”

Núria Cadenas

“Radicales idiotas que se miran el ombligo”

EL CIRC DE LA FAMILIA BRUNETTI

Envieu les vostres perles a circbrunetti@eltemps.net

Com comença l’any la Brunetti? Doncs, com la majoria de nosaltres, atents als indicis que els puguin anticipar com anirà la cosa. Aquí teniu una tria del que “ensumen”. Per motius d’espai, ens hem limitat a tres mostres. Mostra 1. Dia 1 de gener. Títol: “**Tapiar la mirada**”. Signa: Fernando García de Cortazar, catedràtic d’Història Contemporània de la Universitat de Deusto.

“Quizá de tanto aborrecer la España uniformista y dogmática del dictador, de tanto vituperar a los cortesanos del inquilino de El Pardo, los constructores de la nación catalana han terminado convirtiéndose en su caricatura. ¿De qué otra manera explicar si no el hecho de que hasta los representantes políticos que se llaman a sí mismos progresistas y republicanos hablen en Cataluña el mismo dialecto del falangista y su homónimo soviético? [...] Como Cataluña, está poblada de déspotas. He ahí nuestro drama. Sus gobernantes anhelan súbditos como el Edipo que camina con los ojos arrancados para no ver la realidad que lo circunda”

Què ensuma aquest? El CAC, és clar. Ja us ho deia, jo, que no els agrada. Continuem el nostre recorregut a través de les signatures més destacades de l’*Abc*. Dia 2, títol: “**Leviatán Resucitado**”, signa: Álvaro Delgado-Gal

“Varios prodigios han constelado el firmamento político del 2005. Pero ninguno se iguala en lo desafortado, en lo presagioso, a la Ley Audiovisual aprobada en Cataluña. [...] Yo, que no sé Derecho, me limito a constatar que no habrá libertad de expresión en Cataluña si ese texto no cae en desuso instantáneo. [...] En los países civilizados, los consejos audiovisuales se ocupan de detalles administrativos. Aquí, hemos ido a los contenidos, y reinventado la censura.”

I, per acabar, “*last but not least*” que diuen els anglesos, dia 3, títol: “**Espacio Libre de Radicales**”, signa: Roberto Pérez.

“Puestos a pedir, yo pido por un 2006 libre de radicales, de idiotas que se miran el ombligo, que deciden con el RH de neuronas prietas y que no se cansan de prender mechas. [...] Ibarretxe vuelve a pinchar el disco rallado de su plan soberanista; Maragall y su banda de folk sigue a lo suyo, con el catalán como bandera multinacional de una nación estrecha, en la que una de sus últimas fillgranas es crear el consejo de notables capaz de decir qué medios de comunicación son dignos de ser escuchados, vistos, leídos, y cuales no. [...] Si fuera catalán, ese sanedrín llamado Consejo Audiovisual Catalán (CAC) me sabría a cuernos. Es más, como por español me siento catalán, y vasco, y menorquín y andaluz de Cabra, el CAC me revuelve los mondongos [...] El CAC no es una sinsustancia más, son cien vueltas de tuerca en el roñoso engranaje de la exclusión y del autoritarismo más o menos exhibido.”

No us entandreixen tanta preocupació pels catalans esgarriats i tants bons desigs per a l’any nou? A mi se’m fa un nus a la gola.

Lluís Montserrat

Col·labora amb la família Brunetti! I guanya una cartera encolxinada per a l'ordinador

Ajuda'ns a trobar les millors perles del Circ de la família Brunetti. Feu-les arribar a circbrunetti@eltemps.net (en qualsevol format: vídeo, text o arxiu sonor) o, per fax, al 932 384 263, amb les dades de la “troballa” (mitjà, data, secció, programa, autor...)

